Child Trauma Screen (CTS), omsorgsperson

Copyright	CTS - Child Trauma Screen © 2017. ALL RIGHTS RESERVED. Permission is granted to reproduce and use without modification for non-commercial purposes.www.CHDI.org/cts Upphovsmän: Lang, J, M. & Ph.D. Connell, C. M.
Version	Svensk översättning: S. Gušić och M. Cervin med tillstånd av ursprungsförfattare Jason Lang, Ph.D, jlang@chdi.org
Licens	Nationell formulärsamling har rättigheter för detta formulär som innebär att det är fritt att använda inom klinisk vård för all vårdpersonal med behörighet att skicka och ta emot formulär via 1177 formulärhantering. Ursprungsförfattare Jason Lang och Nationell formulärssamling har godkänt att CTS finns tillgängligt på formulärsidan på Barnafrids kunskapsportal.
Målgrupp	Omsorgspersoner till barn/unga 6–17 år.
Granskare	Sabina Gušić , Poa Samuelberg, Pia Enderby, Cecilia Svanborg, oktober 2026

Syfte

Child Trauma Screen (CTS) kan användas för screening av potentiellt traumatiska händelser och posttraumatiska stressreaktioner hos barn och unga (6–17 år) inom flera verksamheter såsom barnhälsovård, socialtjänst, elevhälsa, primärvård och specialiserad vård.

Beskrivning

Child Trauma Screen (CTS), ursprungligen kallad Connecticut Trauma Screen, utvecklades som ett mycket kort screeningsformulär för potentiellt traumatiska händelser och posttraumatiska stressreaktioner hos barn och unga.

Syftet med CTS är att:

- Identifiera barn som sannolikt exponerats för trauma och/eller uppvisar posttraumatiska stressreaktioner och som skulle ha nytta av mer omfattande traumafokuserad bedömning.
- Fungera som ett underlag för professionella att kunna diskutera med barn och deras omsorgspersoner kring svåra upplevelser och dess konsekvenser för barn och unga.

CTS är inte ett heltäckande screeninginstrument eller ett kliniskt bedömningsinstrument för alla typer av traumaexponering, samtliga symtom på posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) eller andra traumatiska stressreaktioner. Det är inte avsett att leda till långa samtal eller detaljer om ett barns traumaexponering.

CTS har 4 frågor avseende potentiellt traumatiska händelser (exponering) och 6 frågor avseende posttraumatiska symtom (reaktioner). Även när inga händelser har bejakats så kan reaktionsfrågorna ställas.

Formuläret kan användas brett inom hälso- och sjukvården och är tillgängligt via 1177. Finns även tillgänglig för elevhälsovården och socialtjänsten via formulärssidan på Barnafrids kunskapsportal i PDF-format. Vid påtalade besvär ska patienterna erbjudas vidare utredning enligt standardiserade vårdprocesser för traumarelaterade tillstånd.

CTS finns även i en version för barn och ungdom.

Genomförande

De som administrerar CTS bör ha grundläggande kunskap om traumatisk stress hos barn, hur man använder ett traumascreeningsformulär och hur man hanterar potentiella reaktioner vid samtal om trauma.

Eftersom barns och vårdnadshavares/omsorgspersoners skattning av barnets traumatiska exponering och reaktioner ofta skiljer sig åt är det rekommenderat att vårdnadshavare och barn fyller i varsin version av formuläret för barn som är sju år eller äldre. För att få ytterligare information kan även flera vårdnadshavare/omsorgspersoner till samma barn fylla i formuläret.

CTS kan administreras som självskattning eller som en intervju. Generellt rekommenderas intervjuformen eller närvaro av behandlaren för att kunna observera icke-verbala svar, ge stöd i samband med reaktioner på traumaminnen samt ge psykoedukation om trauma och traumatisk stress. När en personlig administration inte är möjlig, eller när instrumentet används digitalt är det viktigt att CTS-svaren ses över med omsorgspersonen så snart som möjligt efter ifyllnad.

Instruktion till omsorgspersonen:

Ibland kan skrämmande och jobbiga händelser påverka hur människor tänker, känner och beter sig. Nu kommer frågor som handlar om hur ditt barn har känt och tänkt under den senaste tiden.

Hur ofta har ditt barn haft följande svårigheter de senaste 30 dagarna?

Tolkning

Händelsedelen (fråga 1–4) kan summeras för att indikera antalet olika typer av potentiellt traumatiska händelser som ett barn har upplevt. Reaktionsdelen (fråga 5–10) summeras för att ge en totalpoäng mellan 0 och 18.

Antal bejakade händelser ger indikation om det rör sig om enstaka eller flera olika potentiellt traumatiska händelser som omsorgspersonen har kännedom om att barnet/den unge utsatts för. Poäng 8 poäng eller mer på reaktionsskalan tyder på posttraumatiska besvär som behöver undersökas vidare (*Lang & Connell, 2017).*

Observera att skattningsskalan inte ensamt ska ligga till grund för diagnostik.

Versioner

Förutom denna version av CTS för omsorgspersoner finns även CTS, Barn och ungdom.

Referenser

Lang, J. M., & Connell, C. M. (2017). Development and validation of a brief trauma screening measure for children: The Child Trauma Screen. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy, 9*(3), 390–398.

Lang, J. M., & Connell, C. M. (2018). The Child Trauma Screen: A follow-up validation. Journal of traumatic stress, 31(4), 540-548.

Lang, J. M., Connell, C. M., & Macary, S. (2021). Validating the Child Trauma Screen Among a Cross-Sectional Sample of Youth and Caregivers in Pediatric Primary Care. Clinical Pediatrics, 60(4-5), 252-258.

Mer information

Child Trauma Screen: The Child Health and Development Institute ger information om CTS med utbildning på engelska och översättningar till flera språk.